

# Telegraful

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andreiu Șaguna  
APARE SĂPTĂMÂNAL

## Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

## Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

## Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

## Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

## CUVÂNTAREA

I. P. Sf. Sale Mitropolitului NICOLAE, la instalarea Prea Sfințitului Episcop Veniamin, la Caransebeș, finută la 24 August 1941

„Nu slăbim; ci de s'ar și strica omul nostru cel din afară, dar cel dinlăuntru se înnoște din zi în zi.”  
II Cor. 4, 16.

Orice izvor de apă, orice rădăcină de copac și orice temelie de clădire trainică se află dincolo de exteriorul care se vede, într'un adânc ascuns care dăruiește și sprijină realitatea celor văzute. Când izvorul își păstrează puterea și rădăcinile copacilor seva, chiar dacă vin asupra apelor dela suprafață și asupra arborilor timpuri de uscăciune, paguba și ofilirea sunt numai pentru o vreme, căci puterea ce stă la temelie lor le înnoște de grabă.

Asemenea acestora, dar pe un plan cu mult mai tainic și mai înalt, se află ființele omenești și popoarele. Izvorul lor de viață se află înlăuntru și când acesta nu e stins, ba dimpotrivă stă în legătură cu forțele dumnezeiești cari îl înprospătează, pătimirile și suferințele din afară nu au nici o importanță și nu descurajează pe cei ce le îndură. Tăria de credință și de nădejde a creștinului, căreia Sf. Apostol Pavel i-a dat o expresie atât de plastică în cuvintele dela care am pornit vorba, nu se lasă sdruccinată de năcazurile și neajunsurile din laturea văzută a lucrurilor, ci rămâne neclintită știind că dincolo de aparențe domnesc atotputernice marile realități pentru cari nu e nici o greutate să restabilească într'o și mai mare splendoare cele văzute.

Neamul românesc a experiat din plin această convingere creștină, iubirii mei. Trecutul lui e un lanț aproape neîntrerupt de suferințe și de jertfe, de dureri și neajunsuri în laturea trupestă și văzută a existenței lui. De multe ori era așa de copleșit de lovituri, încât dușmanilor lui li se părea că aproape nu se mai vede, că aproape s'a topit ființa lui. Dar adâncurile lui de suflet, în loc să slăbească, se înnoiau și creșteau în acest timp în chip minunat, încât la scurtă vreme existența lui fășnea și mai puternic la lumină.

Nu mai departe decât anul trecut ni s'a rupt din trupul nostru cel din afară, din pământul nostru strămoșesc bucăți mari la Răsărit și la Apus și o grea suferință și tulburare se abătuse peste viața neamului.

Dar n'am slăbit! Am păstrat nădejdea, întărindu-ne sufletul cu încrederea în Dumnezeu și pregătindu-ne pentru sforțările de azi. Iar înnoirea aceasta a puterilor noastre lăuntrice sub suflarea aspră a încer-

cărilor din afară, se revarsă acum într'o luptă biruitoare care ne face să creștem în ochii uimiți ai neamurilor mai mari decum am fost, mai respectați și mai vrednici. Recucerim prin deslănțuirea forțelor noastre, ce stăteau încordate, teritorul Patriei, restabilind și mai trainic întregirea neamului.

N'am ieșit încă deplin din greutăți. Hotarele Țării încă nu sunt refăcute în toate părțile. În luptă cu dușmanul crucii și al neamului nostru dela Răsărit aducem jertfe grele și tot poporul gustă din paharul multor năcazuri. Omul nostru cel din afară este încă obidit. Trupul nostru e în suferință. Dar nu slăbim! Sufletul nostru gâlgăie de viață și de voința de a învinge. Am fost în spitalele de răniți din Sibiu, București, Brașov. Am văzut răni grele și suferință multă. Dar pe fețele bravilor copii ai neamului scânteia bărbăția sufletului și mulțumirea că au putut aduce o jertfă în acest război sfânt.

Așa să fim și noi, iubii mei fii sufletești: să ne concentrăm toată grija și energia voinții întru înnoirea sufletelor prin ridicarea noastră spre izvorul tuturor puterilor și virtuților noastre, spre Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. S'au încercat în Țara noastră în anii din urmă toate mijloacele și toate metodele de înnoire și renaștere națională. S'au alcătuit tot felul de fronturi, cu defilări, devize și uniforme. Dar nu s'a făcut încă apel cu sinceritate la forțele credinții religioase cari singure sunt în stare să pătrundă în adâncurile sufletelor și să le prefacă din temelie. Fără o pătrundere a puterilor credinții în conștiința neamului și în toate compartimentele vieții publice și de stat, este cu neputință o adevărată înnoire cu ajutorul căreia să începem o altă viață cu fapte, nu cu vorba, înlăturând atâtea rele cari ne-au năpădit după războiul trecut.

Ne trebuie o refacere sufletească profundă, o întoarcere la ceea ce a format taina existenței noastre etnice, la credința care a susținut viața sufletească a nației noastre în vremuri când nimic nu-i stătea în ajutor și totul îi era împotrivă.

Sunt folositoare și programele tehnice, de îndrumare a producției, de repartitie mai dreaptă a bunurilor, de înzestrare a armatei; dar factorul de temelie de care depinde succesul și'n aceste domenii și de care depinde viitorul nostru, este înnoirea forțelor morale ale na-

țiunii. Dacă nu se va da toată grija acestei probleme centrale a existenței neamului nostru, orice altă silință este zadarnică. Chiar biruințele de pe fronturi, câștigate prin vitejie și jertfe nu le vom putea valorifica spre mărirea și întărirea durabilă a neamului, de nu vom fi în stare să înnoim și vindecăm statornic sufletul neamului prin forțele superioare ale creștinismului profund și sincer. Orice abatere dela această problemă capitală este o diversivitate care mai curând sau mai târziu se răsbună amar.

Iată, Prea Sfințite, la ce misiune mare vei avea să colaborezi în aceste vremuri de răscruce, urcând scaunul vlădicesc dela Caransebeș. De pe această culme evanghelică vei avea să propovăduiești voia lui Dumnezeu turmei ce-ți este încredințată și să lucrezi pentru înnoirea și unirea sufletească a neamului din scumpul nostru Banat.

Să ai veșnic înainte ținutele spirituale de renaștere și de mântuire a sufletelor, de înălțare a lor la comuniunea cu Domnul nostru Iisus Hristos. Să-ți încălzești cu ele sufletul Prea Sfinției Tale și al preoșimii eparhiei, ca să putești chema cu succes spre ele și poporul dreptcredincios. Toate celelalte mijloace și lucrări ale Bisericii să fie puse în slujba ținutelor spirituale, pentru cari s'a intrupat Fiul lui Dumnezeu și a pățimit pe cruce.

Iar răspunderea pentru această înfricoșată îndatorire n'o lăsăm din mâna noastră, pentru că nu ne este îngăduit s'o lăsăm. Așa înțelegem noi autonomia bisericească: Este identificarea Bisericii cu răspunderea pentru misiunea primită dela Domnul spre mântuirea sufletelor.

Fii, Prea Sfințite, pe toată linia un vajnic apărător al autonomiei bisericești, împreună cu tot clerul și poporul. Pentru noi autonomia nu este o literă moartă, înscrisă într'un paragraf de lege, ci e o poruncă dumnezească săpată adânc în inimile noastre. Statul să fie fericit că are o Biserică ce nu e bucuroasă să se desfacă de răspunderea ce i-a dat-o Dumnezeu, aruncând-o pe umerii altora.

La această răspundere Te cheamă, Prea Sfințite, tot ce-a însemnat Biserica noastră în îndelungatul ei trecut pentru neamul românesc. Noi i-am dat acestui neam minunata lui concepție despre lume și viață, prin care a trăit și s'a precizat ca o entitate națională atât de originală și superioară. La altarul Bisericii i-am făurit sufletul unitar al acestui neam ori unde se găsește, i-am sădit virtuțile și i-am ocrotit comorile sufletești prin cari s'a puștrat dealungul veacurilor identic cu sine însuși. Pe genunchii ei și-a alcătuit limba și i s'a umplut de toate miremele simfirii duhovnicești. Prin școlile ce i

le-am dat i-am dezvoltat cultura pe linia firească a ființei sale. I-am organizat până și viața economică, dela îndrumările gospodărești prin preoșii satelor și până la autonomizarea lui financiară prin întemeierea institutelor de credit. „Tuturor toate s'a făcut” sfânta noastră Biserică întocmai ca o mamă bună, ca pe toți fiii ei să-i mântuiască și să-i scoată la libertate și unire națională.

Acest trecut bogat în iubire și fapte Te obligă, Prea Sfințite, să stai la înălțimea lui. Stai atent și ascultă cu înfiorare glasul lui Ioan Popasu, sfetnicul marelui mitropolit Șaguna și luminatul organizator al eparhiei, ca și al tuturor vlădicilor următori lui, cari toți și-au înviorat devotamentul în acelaș duh șagunian. Ține la această tradiție șaguniană fără șovăire, căci ea te va lumina să înțelegi nevoile fiecărei zile.

Coboară din visteria credinții și a harului puteri mângăietoare și întăritoare de suflete în aceste vremuri de războiu. Fă pe fiecare din păstoriții Prea Sf. Tale să simtă aproape pe Dumnezeu. Să-l simtă și soldații de pe front, dându-le ajutor spre biruință grabnică asupra vrăjmașilor.

Inspiră-Te din marile aspirațiuni ale neamului și Te fă purtător și crainic neostenit al lor. Mai avem de readus la trupul Țării o scumpă fășie ce sângerează și ne cheamă. În sufletul nostru purtăm Ardealul întreg și întreg vrem să-l vedem în libertate.

Indeamnă-Ți clerul să stea lângă sufletul neamului. Această chemare i-o fac și eu acum, ca din căldura lui, susținută de puterile harului, să propage căldură în fiecare fiu al neamului. De preoși depinde în mare măsură ca sufletul neamului să se înnoiască și să crească și în mijlocul împrejurărilor aspre de astăzi.

Trimitem din această întâlnire a noastră sub razele harului ajutorător al Duhului Sfânt, cuvântul nostru de iubire ostașilor cari luptă pe front, pentru a opri puhoiul batjocoritorilor de Dumnezeu și de Biserici. Domnul să binecuvinteze jertfa lor și să o răsplătească cu un viitor mai frumos pentru Țară și cu fericire cerească pentru sufletele lor.

Binecuvântarea lui Dumnezeu-Tatăl și a Domnului nostru Iisus Hristos să se reverse îmbelșugată peste tot neamul nostru, hărăzindu-i să vadă cât mai neîntârziat împlinirea tuturor aspirațiilor sale și sosirea unor vremi de pace și de bună sporire în toate. În acest drum larg spre lumină și fericire a neamului să se împletească cu dragoste rodnică și îndelungată păstorie a Prea Sfinției Tale.

Doamne al puterilor fii cu noi!  
Amin.

## Inscăunarea noului episcop al Caransebeșului

Duminecă, în 24 August c. s'a desfășurat solemnitatea înscăunării noului episcop al eparhiei Caransebeșului în persoana P. Sf. Sale *Veniamin Nistor*, ales de Dumnezeu și de voința clerului și poporului dreptcredincios din eparhie.

Credincioșii acestei eparhii au făcut P. S. Sale o primire strălucită și plină de dragoste.

P. S. Sa a plecat din Sibiu, Sâmbătă dimineața în 23 August, însoțit de cons. mitropolitani: E. Cioran și I. Grovu. La ora 1 s'a făcut primirea la marginea eparhiei, de reprezentanții consiliului eparhial și județului. Calea până la Caransebeș, a fost cu cu adevărat cale de triumf, pe unde la 1865 a trecut și a fost primit și primul episcop, Ioan Popasu. Incepând cu Vama-Marga, Voislova, Valea-mare, Zăvoi, Cireșa, Ferdinand, Ohaba-Bistra Glimboca, Obreja, ear din județul Severin, mii de credincioși de pe Valea Bistrei în frunte cu conducătorii lor, în sunetul clopotelor, cu coruri, elevii de școală cu flori și verdeață, cu călăreți în fiecare sat, cu porți împodobite au primit și salutat cu însuflețire pe episcopul lor, care le răspunde și le mulțumește pentru călduroasa primire ce i se face, în care vede alipirea față de credința strămoșească, coborând asupra lor arhierească binecuvântare. La aceste primiri s'au asociat și reprezentanții celorlalte confesiuni din comunele amintite.

La ora 5 se face intrarea în orașul de reședință al Caransebeșului; în centrul orașului așteaptă P. S. Sa episcopul Americii, Policarp cu întreg consiliul eparhial, toate autoritățile locale civile și militare, corul catedralei care intonează «Pre Stăpânul...» Cuvintele de binevenire le rostește în numele Consiliului eparhial și al Eparhiei, P. C. păr. cons. stavr. Romul Ancușa, iar în numele orașului primarul: Dr. I. Rădulescu «pentru cel mai nobil cetățean» venit în orașul Caransebeș. Le răspunde P. S. Sa Veniamin. De aci în procesiune spre sfânta Catedrală, unde protopopul Is. Suru cu preoțimea exprimă omagiu noului episcop, slujindu-se Vecernia și Utenia.

La ora 7 seara, în acelaș loc de primire preoțimea și credincioșii primesc pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, care a fost însoțit de diaconul I. Circov, rostind cuvinte calde de mulțumire păr. consilier R. Ancușa și primarul I. Rădulescu. Le mulțumește I. P. S. Sa. De aci se formează din nou cortegiu spre Catedrală, unde se face Doxologie pentru I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

La ora 9 seara, corurile din Caransebeș, la care s'a asociat și Filarmonica bisericii romano-catolice, în fața reședinței frumos împodobite și luminate, au executat mai multe cântări religioase, iar vorbirea în care se talmăcește bucuria credincioșilor bănațeni față de biserică și arhiereu o rostește primarul orașului Caransebeș, dl I. Rădulescu. P. S. Sa mulțumește pentru această manifestare de dragoste.

Duminecă în 24 August dela reședința episcopescă, la ora 9, PP. SS. arhierei: Andrei al Aradului, Vasile al Timișoarei, Nicolae al Orăzii, Policarp al Americii și Veniamin al Caransebeșului în procesiune, cu 70 de preoți îmbrăcați în ornate se îndreaptă spre sfânta Catedrală.

În ușa Catedralei e întâmpinat I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. Sf. Liturghie a fost slujită de întregul sobor de arhierei și preoți, la care a

participat dl ministru Radu Rosetti, general Dragalina, o mare mulțime de cler și popor, reprezentanții autorităților civile și militare, reprezentanții tuturor confesiunilor din oraș și eparhie, pentru a primi și a se bucura de «Cel ce vine întru numele Domnului». Răspunsurile liturgice le-au dat corurile locale.

După terminarea Sf. Liturghii, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae rostește cuvântarea pe care o publicăm în fruntea foii.

Vorbește apoi dl ministru al Culturii naționale și cultelor, R. Rosetti, care spune cam următoarele:

...Nu putem prevedea ce ne aduce ziua de mâine. Un lucru e sigur. Biserica poate avea un rol de seamă în refacerea morală a țării. Dela felul cum slujitorii altarelor vor ști să-și îndeplinească misiunea, atârnă în bună parte soarta și viitorul neamului.

Azi, când războiul ne-a readus la sânul patriei, prin vitejia oștilor conduse de marele nostru Conducător, Basarabia și Bucovina de Nord, neamul nostru e din nou chemat să-și îndeplinească misiunea istorică, de strajă a civilizației europene la porțile Orientului. Se reia astfel vechea și glorioasă tradiție a voevozilor români de odinioară, apărători cu sabia ai creștinătății tață de cutropirea necredincioșilor.

În această atmosferă de înviore, când neamul nostru, renăscut, pornește din nou pe drumul destinului sale, aici la Caransebeș, vechi centru al cnezilor și nobililor români, reședință a Banilor de Severin, cu vechi tradiții de cultură românească, asistăm la înscăunarea Prea Sfințitului Veniamin în vechiul scaun vlădicesc al Banatului. Nicăeri ca în această regiune continuitatea neamului nostru nu este mai puternic scrisă. Urmele romane ca și amintirea strămoșilor daci răsar pretutindeni, dar ele se învederează mai ales în înfățișarea și conștiința bănațeană.

Dintre toate episcopiile de dincoace de munți, Caransebeșul a păstrat cele mai strânse legături cu metropola Sibiului. Aproape toți ierarhii bănațeni s'au format în atmosfera și școala sibiiană, unde cultul marelui mitropolit Andrei Șaguna e veșnic viu. Această legătură se întărește acum prin înscăunarea Prea Sfințitului Veniamin, crescut, îndrumat și povățuit de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a făcut din metropola Sibiului un centru ortodox de seamă. Astfel episcopia Caransebeșului urmează linia trasă de mării ei înaintași.

Prea Sfințitul Veniamin își trage obârșia dintr-o veche familie preotească. Și-a câștigat o bogată destoinicie în administrația bisericească, pe care a servit-o cu cinste și demnitate. Fire deschisă și senină, pricepătoare a durerilor și nevoilor celor mulți, Eparhia Caransebeșului primește în Prea Sfințitul Părinte un înțelept păstor și un vrednic slujitor al altarului, în spiritul tradiției șaguniene.

Sarcina păstoririi sufletelor pe care o luați Prea Sfințite, e deosebit de grea, fiindcă asupra ei apasă o lungă și strălucită tradiție și mai ales pentru că împrejurările de azi, cu frământări prielnice rătăcirii, scot la suprafață probleme noi în legătură cu păstoria credincioșilor. Toate marile prefaceri sociale se caracterizează și printr-o sete nepotolită după cele duhovnicești: Această năzuință spre cele cerești trebuie îndrumată de Biserică.

Cel ce se rupe de Biserică strămoșească, rupe cu trecutul, cu tradiția românească și se desrădăcinează din însăși viața națiunii.

Urarea ce v'o fac, Prea Sfințite, în calitate de ministru al Culturii naționale și al cultelor, în clipa când luați căruja păstoririi sufletelor din această parte a Banatului, este să ridicați această episcopie «podoaba și gloria Caransebeșului dealungul veacurilor trecute», la înălțimea vremilor mari prin care trecem.

Intru mulți ani, Prea Sfințite Părinte!

P. S. Sa Episcopul Veniamin ține următoarea cuvântare de înscăunare:

„Cu vrednicie să umblați după chemarea cu care sunteți chemați, cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdarea, îngăduindu-Vă unit pe alții cu dragoste, silindu-Vă să păstrați unitatea Duhului în legătura păcii”.

Efesenii 4, 1-3.

Inalt Prea Sfințite Părinte,

Prea Sfințiti Părinți,

Domnule Ministru,

Iubiții mei fii sufletești,

Acest îndem al Apostolului neamurilor cătră toți creștinii se îndreaptă în deosebi cătră noi preoții, cari stăm în slujba propoveduirii Evangheliei Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Chemarea sfântă în slujba lui Hristos — este cea mai sublimă chemare ce se poate închipui pentru un om pe pământ. Ce poate fi mai ales decât să fii crainicul împărăției lui Dumnezeu pe pământ, să propovăduiești pe Hristos cel înviat din morți, izvorul vieții celei adevărate, căci nimeni nu poate ajunge la viață, decât prin Iisus Hristos. El este mântuirea noastră, căci: „nici un nume altul sub cer nu este dat între oameni întru care să ne mântuim, (Fapte ap. 4, 12). Dumnezeu ne-a dat viața veșnică și această viață este Fiul Său, (I Ioan 5, 11).

Iubiții mei fii sufletești!

Mântuitorul Hristos a venit în lume să aducă pacea sufletelor tulburate de neliniștea vremurilor. El a ridicat prin iubirea Sa nemărginită steagul alb al păcii între oameni, — pentru toți deopotrivă, bogăți și săraci, tineri și bătrâni, bărbați și femei, stăpâni sau robi. Sub acest steag ne cheamă Mântuitorul să ne înșurim cu toții.

Acest glas de chemare răsună astăzi mai puternic ca oricând. Neamurile lumii s'au înclăștat într'un aprig războiu și nimeni nu poate pune capăt acestei avalanșe de ură ce caută să târască cu sine întreaga lume, decât numai Mântuitorul nostru Iisus Hristos, și prin învoirea vieții în El. Nimeni nu poate ajunge la adevărată viață decât prin Iisus Hristos. Trebuie să nu mai vezi tu, ci Hristos cu lumina și cu darul Său prin tine. Numai având pe Hristos Stăpân al vieții noastre vom fi tari și vom putea învinge toate încercările ce vin peste noi. Toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm, căci numai El vindecă, El iartă, El dă viață, tuturor cărora se îndreaptă cu încredere către El. El este izvorul mângâierii, al tămăduirii, al mântuirii. Celui ce primește pe Domnul cu vrednicie îi dă Domnul puteri de viață nouă, îl face făptură nouă, ca să umble întru învoirea vieții, (Romani 6, 4).

Cu credința în Dumnezeu putem privi viitorul cu încredere, căci „Cu noi este Dumnezeu, de cine ne vom teme”.

În slujba lui Hristos, pentru unitatea Duhului în legătura păcii” se găsește slujitorii ei. Ea cheamă cu iubire de mamă pe toți fiii ei la pace și bună învoire.

În slujba lui stăm noi preoții și neîncetat pe El trebuie să-l propoveduim cu vrednicie la toată făptura, căci „vai nouă de nu vom binevesti”. „Îndrăzniți, nu Vă temeți, Eu am biruit lumea”, este glasul de chemare ce pururea trebuie să ne chema la datoria noastră. Biserica lui Hristos este dragoste, jertfă, milostenie, iar evanghelia lui faptă, căci ea a fost scrisă nu numai să fie auzită, ci pentru ca să fie trăită.

Să fim încredințați cu toții, că numai cu pacea și iubirea lui Hristos se va putea sălășlui în lume pacea mult dorită și fără de ea orice trudă rămâne zadarnică.

Cu acest crez al chemării mele urc astăzi în această clipă sărbătorească a vieții mele scaunul vlădicesc de glorioasă moștenire șaguniană a marilor mei înaintași de vred-

nică pomenire: Episcopul Ioan Popasu înțeleptul organizator al Episcopiei și colaboratorul marelui mitropolit Andrei Șaguna, precum și cărturarul episcop Nicolae Popoia, ucenicul iubit și biograful aceluiaș mare mitropolit, precum și a celorlalți ierarhi ce le-au urmat și au păstorit cu osârdie și frica lui Dumnezeu această eparhie.

Imi dau prea bine seama de marea răspundere ce o am înaintea marelui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Iisus Hristos și îmi cunosc labele mele puteri, de aceea toată nădejdea mi-o pun în harul sfinților al lui Dumnezeu pe care-l rog să mă întărească ca să-mi pot face slujba deplin spre binele Bisericii și al neamului și spre mărirea lui Dumnezeu, ca să pot chema turma duhovnicească spre culmile vieții trăite după voia lui Dumnezeu și să pot fi interpretul celor mai avântate aspirațiuni ale neamului întreg.

Mă voi devota cu totul misiunii mele sfinte, spre a păstra și spori cu toată sfințenia tradiția moștenită și a face ca Ortodoxia, precum în trecut așa și astăzi, să fie steaua călăuzitoare a sufletului românesc, iar Biserica noastră strămoșească care a fost și este una cu neamul să fie scut și adăpost al darurilor divine și al comorilor naționale cu cari ne-a înzestrat Dumnezeu, și de aceea ea se roagă pentru biruința neamului. Ea ne-a dat prin credință biruința binelui asupra răului, a lumii asupra întunecului și a crucii asupra bolșevismului. Credința în Dumnezeu ne-a dat tăria să răsbim prin atâtea necazuri și încercări ale neamului și prin ea am biruit contra celor fără Dumnezeu în războiul sfânt dus în numele crucii. Când un popor se leagă prin credință de Dumnezeu, viitorul lui poate fi așteptat cu încredere.

Infinita și nemărginita putere a credinții să lucreze și astăzi în opera cea mare a consolidării patriei noastre iubite, ca ea în veci să fie purtătoare a civilizației creștine în aceste părți unde a așezat-o Dumnezeu. Unde este credință este pace, unde este pace e binecuvântare, unde e binecuvântare acolo este de față Dumnezeu, spune cu drept cuvânt un mare învățat.

Dar pe lângă credință mai trebuie să avem în toate lucrările noastre dragoste creștină, care toate le covârșește. Dacă și-ar deschide oamenii inimile pentru dragostea lui Hristos, cum s'ar schimba fața lumii întregi. Dragostea față de Hristos însă nu este deplină dacă lipsește dragostea dintre noi.

Biserica lui Hristos este întemeiată pe dragoste și dragostea este temelia pe care voesc să zidesc misiunea mea în mijlocul poporului pentru a-l conduce spre țintele spirituale ale Evangheliei Domnului. Programul meu este cel al Bisericii, care este cel al Evangheliei Domnului. Acesta este așa de mare ca împărăția harului dumnezeesc de a face pururea voia cea sfântă a lui Dumnezeu.

Mă voi călăuzi, cum am spus cu ocazia alegerii, de Duhul frăției și al bune înțelegeri, care să ne închege pe toți, turmă și păstor, într'o indestructibilă unitate de cuget și simțiri și de rodnice fapte de bine obțesc.

De această dragoste mă voi călăuzi în misiunea mea și voi cerceta acest harnic și isteț popor al mândrului Bănat în satele lui și îl voi păstori cu iubire și blândețe, împărțându-i poveștile folositoare pentru binele și prosperarea lui.

Promit să fiu slujitor al lui Hristos îndeplinind slujba sfântă a Evangheliei lui Dumnezeu (Rom. 15, 16), făcându-mă tuturor toate, ca pe toți să-i dobândesc pentru viața bine plăcută lui Dumnezeu și pentru realizarea scopurilor sfinte ale Bisericii și pentru întărirea instituțiilor ei și sporierea lor cu altele noi după cerința vremurilor de astăzi.

Voi apăra Biserica și drepturile ei autonome ce isvoresc din originea ei divină și misiunea ei sfântă în lume.

Promit, că nu voi uita, I. P. Sf. Părinte, prin câte luple și jertfe grele a fost dobândită autonomia Bisericii noastre de

cei ce au stat pe vremuri în fruntea ei și talmăcind-o în înțelesul larg al răspunderii față de misiunea ce are să o îndeplinească; voi apăra toate drepturile ei și nu mă voi lăsa de nimic împedecat ca să pun în lucrare toate mijloacele și puterile ce le deține ea.

Vremurile prin cari trecem, după răsoaiul de desrobire a fraților noștri din Basarabia și Bucovina din iadul celor fără de Dumnezeu prin vitejia ostașului român alături de marii noștri aliați de sub comanda viteazului ei conducător, pun în evidență o seamă de probleme noi de ordin moral, social, umanitar și economic. Va trebui ca Biserica cu slujitorii ei să fie în primele linii ale îndatoririlor sale către eroii ce-și fac datoria pentru țară și neam, pentru ajutorarea familiilor lor și pentru alinarea suferințelor celor răniți, premergând cu vorba și cu fapta, dând tot concursul plin de dragoste creștinească pentru alinarea suferințelor. Biserica nu poate fi absentă cu darurile sale binefăcătoare dela aceste îndatoriri, și de aceea voi mobiliza clerul la munca disciplinată pe toate terenele vieții bisericesti, naționale, sociale, umanitare, pentru o renaștere a vieții religioase și pentru întărirea sentimentului religios în popor, și pentru ridicarea culturii lui intelectuale și morale.

Voi căuta ca între mine și preoți să fie o strânsă legătură sufletească, bazată pe dragoste și încredere. Voi chema pe preoți la împreună lucrare în via Domnului, ca ei să se identifice cu turma, cu durerile și bucuriile ei, căci numai atâta timp cât va fi această tainică legătură între preoți și popor, vom putea birui toate greutățile vremii. Seta religioasă a poporului care se observă de un timp încoace, se cere stămpărată și preoții sunt datori de a o stămpăra cu apa cea vie și de viață dătătoare a Evangheliei Domnului. Preoții vor trebui să folosească toate mijloacele pozitive ale Evangheliei pentru a readuce la sânul cald al Bisericii pe cei ce au căzut în mrejele diferitelor secte și rătăcirii, aceasta fiind cerută și de interesele superioare ale țării și neamului, precum și de solidaritatea noastră națională și de iubirea de neam.

O deosebită atențiune trebuie să arătăm întăririi familiei creștine, care e baza vieții sociale și pe ea se bazează edificii societății omenești. Cel ce nu iubește familia, nu iubește nici neamul care se bazează pe familie. De aceea trebuie arătată toată grija ca la temelii familiei să fie principiile credinței și dragostei creștine. De aceea, după statul Majestății Sale, „Nu vom avea odihnă până nu vom vedea re-

adusă iarăși în tradiția românească-bănățeană cultul familiei trainice și numeroase”.

Cu toții va trebui să stăm în fruntea acțiunii pentru combaterea plăgilor sociale care rod la sănătatea poporului și pentru refacerea sănătății lui, pentru că dela aceasta depinde progresul culturii și dezvoltarea morală a poporului, iar viitorul lui depinde de vitalitatea și de puterea de muncă a țărânului nostru.

Această purtare de grije trebuie să o arătăm creșterii tineretului pe baza principiilor Evangheliei, căci dela modul cum va fi crescut tineretul, depinde soarta și viitorul națiunii.

La această lucrare voi chema într'ajutor zelul și devotamentul clerului și alipirea neștrămutată în primul rând a intelectualilor mireni, fără concursul devotat al cărora nu vom putea realiza ceea ce așteptăm dela noi pentru sporirea binelui sufletească al credincioșilor, deoarece este necesară solidaritatea vieții spirituale în jurul Ierarhului, ca toți să se simtă ca făcând parte din marea familie creștină a Eparhiei, cler și popor deopotrivă. Dar, pe lângă zelul de propovăduire, preoțimea va trebui să premeargă cu pilda vieții ei, ca să plinească porunca Mântuitorului: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri”, (Mat. 5, 16).

Cu acest prilej sărbătoresc făgăduiesc că voi fi cu profund devotament și supunere către M. Sa Regele Mihai I, dorind, ca bunul Dumnezeu să-i hărăzească viață îndelungată și plină de glorie, ca Domn întregitor de Țară și neam. Voi fi cu supunere către Conducătorul Statului, cătră legile Statului, și făgăduiesc că voi păzi credința strămoșească, că voi fi cu ascultare către Sf. Sinod și către I. P. S. Sa Mitropolitul meu legiuit Nicolae al Ardealului, căruia cu acest prilej îi exprim cele mai recunoscătoare mulțumiri pentru tot ce a făcut pentru mine, pentru cuvintele de urare ce mi le-a adresat, și pentru purtarea de grije a trebuințelor duhovnicești ale Episcopiei în timpul vacanței, precum și pentru că a venit personal să mă introducă în noul meu post. Îi mulțumesc cu adânc devotament pentru înțeleptele povești ce mi le-a dat și îl rog să nu mă lipsească de ele nici în viitor, având mare lipsă de ele în misiunea mea de aci încolo.

Mulțumirile mele se îndreaptă apoi către dl ministrul al Culturii Naționale și Cultelor, dl general Radu Rosetti, pentru frumoasele cuvinte ce mi le-a adresat și pentru marea cinste ce ni-a făcut, înălțând

acest praznic prin prezența Dsale și îl rog ca odată cu aceste mulțumiri să primească asigurarea că mă voi strădui să fiu același slujitor devotat al Bisericii ca și al neamului meu și al țării.

Mulțumiri frățești exprim PP. SS. LL. episcopilor Andrei al Aradului, Vasile al Timișoarei, Nicolae al Orăzii, Policarp al Americii pentru bucuria ce mi-au făcut participând la praznicul instalării mele.

Deosebitele mele mulțumiri se îndreaptă către deputații eparhiali ca reprezentanții clerului și poporului pentru încrederea ce mi-au arătat-o cu ocazia alegerii și voi căuta să răsplătesc această încredere prin devotata mea muncă depusă spre binele și propășirea eparhiei și așezămintelor ei.

Aceleași mulțumiri călduroase se îndreaptă către toți cei cari au ținut să-mi facă deosebită bucurie și să cinstească cu prezența lor acest mare praznic.

Iubiților mei fii sufletești le împărtășesc arhierestile mele binecuvântări și le doresc ca să umble pururea în căile Domnului; „Căci cei ce caută spre Dânsul, nu se vor lipsi de tot binele”.

Iar Tu Doamne Iisuse Hristoase, lumina cea adevărată, care luminezi și sfințești pe tot omul ce vine în lume, să însemnezi peste noi lumina feții Tale, ca într'însa să vedem lumina cea neapropiată. Indreptază pașii noștri spre lucrarea porunciilor Tale acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

La recepția dela reședința episcopală au luat parte: reprezentanții autorităților civile și militare, reprezentanții bisericilor și ai diferitelor societăți religioase și culturale:

Păr. cons. E. Cioran, dela Sibiu, — însoțit de P. C. cons. și protopopi: I. Grovu, Ioan Duma, I. Ciocan și I. Bânda, Alex. Baba președ. vicariatului Alba-Iulia, de reprezentanții secțiilor din eparhii și în numele președintelui general Dr. Gh. Ciuhandu, care a absentat din motive sanitare — a talmăcit noului păstor salutul consilierilor și a preoțimii dela centru mitropoliei și salutul Asociației clerului ortodox din Ardeal, care are fericitatea să vadă pe al treilea episcop chemat la această misiune din rândul conducătorilor Asociației, unde P. Sf. Veniamin a activat intens dela început ca chivernisitor al modestului avut și ca un luptător pentru interesele drepte ale preoțimii în cadrul Asociației.

Au mai luat cuvântul: Păr. cons. R. Ancușă în numele consiliului epar-

hial, apoi dnii prefecti de Severin și Caraș, reprezentanții armatei în frunte cu dl general Dragalina, repr. justiției, ai diferitelor culte și în numele P. Sf. episcop unit Dr. I. Bălan al Lugojului, repr. Comunității de avere din Caransebeș, Oastea Domnului, și trei reprezentanți ai românilor din Banatul sârbesc, din Timocul sârbesc și cel bulgăresc, cari au talmăcit durerea și dorința fraților noștri de sub alte stăpâniri.

Tuturor li-a răspuns P. S. Sa episcopul Veniamin, care a mulțumit fiecăruia în parte pentru cuvintele adresate.

S'a dat apoi o masă în sala festivă a Internatului liceului, unde I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a vorbit pentru M. Sa Regele Mihai I și guvernul țării, iar în numele guvernului a mulțumit dl general Radu Rosetti, ministrul cultelor.

## Inalte și meritate distincții

Generalul de armată, Ion Antonescu, Conducătorul statului român și comandantul de căpetenie al armatei, a adus neprețuite servicii patriei și tronului, în conducerea războiului dela răsărit.

Pe temeiul acesta M. Sa Regele, prin decret regal, a înălțat, pe ziua de 22 August 1941, pe Generalul Ion Antonescu la demnitatea de Mareșal al României; în același timp a conferit Generalului Ordinul militar de război «Mihai Viteazul», pentru meritele sale cu totul exceptionale, pentru continuarea războiului sfânt care a dus la eliberarea de sub tirănia bolșevică a poporului transilvanian, cât și pentru curajul de jertfă, manifestat în situațiile cele mai grele, când, prin prezența sa în primele linii și dispozițiile date pe câmpul de luptă, a dus la victorie unitățile mai greu încercate.

Neamul românesc rămâne recunoscător pe vecie Celui ce a obținut buzduganul supremului rang militar, Generalului Conducător, care prin energie și înțelepciune, și prin voia lui Dumnezeu, a dus armele românești la biruință.

## C. preoți să stea în fruntea mișcării

### Oastea Domnului

a lui Matei, Anastasia, pare a fi fost căsătorită cu Ioan Cantacuzine.<sup>3</sup>

După spusele lui Nicolae Hurmuzaci, trate mai mic al lui Alecu, acest matei a fost pe la anul 1760 pârălăb de Cernăuți.<sup>4</sup> După hrisoave de pe vremea lui Ghica-Voevod și Calimah-Vodă Hurmuzăcheștii „au fost din început boieri credincioși ai Sfatului și Divanului Domnesc”.

Matei avea moșiile dela Cernauba, Vasilău și Vaslăuți. Părăsind într'o vreme din cauza ciumei Bucovina, se întoarce mai târziu însă la moșia sa din Cernauba.<sup>5</sup>

Neavând Matei, care într'un document austriac este arătat ca „bun orator” și mai influent decât bunicul său,<sup>6</sup> feciori, moșia dela Cernauba o moștenește fratele lui, Constantin. Acesta o lasă fiului său Doxachi Hurmuzachi, născut la 1782 în Horodiște în Moldova veche. În vârstă de 22 de ani, la 1804, Doxachi Hurmuzachi vine la Cernauba, unde își petrece o bună parte din viața sa bogată în fapte bune, fără să-și abandoneze însă moșiile din Moldova veche, unde se duce adesea și unde ajunge și la ranguri boierești: căminar, agă, mare vornic.<sup>7</sup>

Doxachi Hurmuzachi era boier de lege veche, bun gospodar, om cu frica lui Dumnezeu, ospitalier, plin de voieșie și bun cărturar, care a tradus și o broșură din limba grecească despre datorile arhierilor. Soția lui Doxachi, Elena Murguleț, descendentă din familia Movi-

<sup>3</sup> S. Zotta, Arhiva genealogică, I, 151.

<sup>4</sup> N. Bănescu, Corespondența familiei Hurmuzachi cu Gh. Barițiu, Vălenii de munte, 1911, pag. 125—126.

<sup>5</sup> N. Iorga, Studii și Documente, V, 421 și 423.

<sup>6</sup> N. Iorga, Studii și Documente, V, 421.

<sup>7</sup> Vezi C. Loghin, Istoria literaturii române din Bucovina. Cernăuți, 1926, p. 41. — Într'o scrisoare, adresată din Cernăuți la 26 Decembrie 1855 lui Barițiu bătrânul Doxachi semnează „Doxachi Agă de Hurmuzachi”. N. Bănescu, Corespond. fam. Hurmuzachi, p. 114.

leștilor, aduce și dânsa o zestre morală și spirituală dintre cele mai frumoase.<sup>8</sup>

Această femeie cu bun simț stăruia necontenit să-și crească urmașii astfel „ca în acest amestec de limbi copiii noștri să rămâie aceea ce sânt”.

„Amestec de limbi” — acest lucru îi izbea așa de mult și pe călătorii români ce poposeau pe la Cernăuți, pe Gh. Sion la 1848, pe P. S. Aurelian la 1864. Acesta din urmă exclamă desperat: „Limbi străine, seryitori străini, stăpâni străini, Români nicăiri”. Gh. Sion care are cuvinte de înflăcărată apreciere pentru Hurmuzăchești, se plânge și el de lipsa de patriotism și naționalism a boierilor bucovineni, dar totuși recunoaște că sunt unele familii — era doar găzduit la dânsel! — în „care se conservase, ca într'un tabernacol, tradițiunile, datinile, limba și simțemintele naționale.” De sigur, urmele stăpânirii austriace cu toate anexele ei administrative se vedeau și erau supărătoare, dar mai ales îi surprindeau pe toți aceia, cari nu știau cu ce greutate a trebuit să lupte Bucovinenii în trecut. Aparentele însă înșeală adesea. Cine vizita în grabă chiar Cernăuții de după unire și nu cobora și spre suburbiile, unde locuiau nu numai gospodari, ci și mulți funcționari români, de ce se izbea dintâi în centrul pitoresc, viu și aglomerat al capitalei Bucovinei? De gălăgioasa lume evreiască, veșnic ocupată, veșnic înfrigurată după afaceri, veșnic gontnd după câștig mare și ieftin, imbulzitoare și sfidând buna tradiție, lume ce vorbea, precipitat sau prelungind mios cuvintele, o limbă germană, adesea alterată de un iz slavo-iudaic.

<sup>8</sup> Vezi scrisoarea lui Nicolae Hurmuzachi, (Cernăuți, 7 Februarie 1878) la N. Bănescu, Corespondența familiei Hurmuzachi, p. 125—126.  
<sup>9</sup> Gh. Sion, Suvenir contemporeane, ed. Haneș, București 1915, p. 271, 282, 288.

## \* FOIȘOARA \*

### Un luptător bucovinean: Alecu Hurmuzachi

de ROMULUS CÂNDEA  
profesor universitar

În primăvara anului acesta s'au implinit șapte decenii dela moartea unuia dintre cei mai buni, cei mai culti și cei mai înflăcărați români din Bucovina. Alexandru Hurmuzachi este vlăstar al unei familii, al cărei nume și a cărei soartă au fost strâns legate de istoria Bucovinei.

#### I

##### Familia Hurmuzachi

Familia Hurmuzachi este o veche familie românească, înrudită cu familiile boierești din Moldova, b. o. Sturzești, și cu familiile ce au rămas în Bucovina, Vasilco, Flondor, Albota și Stârcea, dintre care două își revendică originea de pe vremea lui Alexandru cel Bun.

Hurmuzăcheștii rămân la moșiile lor din Moldova. Matei Hurmuzachi însă păstrează proprietățile din Bucovina. Bunicul după mamă al acestui Matei este Stefan Luca, fost sftnic al lui Dimitrie Cantacuzino. La 1779<sup>1</sup> Matei Hurmuzachi este pomenit într'un act ca „biv vel paharnic”, iar în foaia de zestre, ce Matei și Maria Hurmuzachi o dau la 1784 fiicei lor Ilincuța, căsătorită cu Iordachi Iamandî, Matei apare ca medelnicer.<sup>2</sup> A doua fiică

<sup>1</sup> N. Iorga, Studii și Documente, VII, 228.

<sup>2</sup> N. Iorga, Studii și Documente, V, 423.

## Biserica unită în apărarea drepturilor sale

Monitorul mitropoliei din Blaj, „Unirea”, a produs în Nr. 32 al său un articol viguros al lui Augustin Bunea din 1892 prin care, față de tendințele de atunci de-a se lua bisericii unite dreptul de alegere a mitropolitului, afirmă necesitatea ca uniții să meargă până la moartea de martir în apărarea acestui drept. În Nr. 33 „Unirea” publică un articol de „Lămuriri necesare” în legătură cu reproducerea articolului lui Bunea, arătând actualitatea lui, întrucât și azi se urmărește de către Vatican înlăturarea clerului unit dela alegerea mitropolitului, rezervând exclusiv pe seama sa instituirea căpeteniei bisericii greco-catolice.

Ne place Blajul în această ipostasă. Ne place să-l vedem stăpânit de conștiința că românii uniți nu sunt pur și simplu catolici, înglobați indistinct în masa catolicismului internațional, la discreția absolută a Vaticanului. Ei își au fizionomia lor, o anumită independență, ei stau mai în afară de catolicism, ei sunt legați numai prin anumite fire de Vatican. Acesta a fost punctul de vedere al protopopilor dela 1700, pentru această independență au luptat toți românii de seamă dintre uniți până la războiu. După întregirea națională, am văzut cu durere în sânul bisericii unite o pornire de asimilare treptată dar totală cu catolicismul, renunțându-se la tot ce forma specificul ei românesc și la drepturile ei impuse de legăturile pe cari vrea să le păstreze cu neamul nostru.

Acum o vedem tresărind întru apărarea unui drept esențial pentru legitimitatea pretențiilor ei de Biserică românească. Ne place și-i dorim să învingă. Precum ne-ar plăcea să o vedem gata să-și apere pe toată linia statutul și structura ei originară.

Credem însă că biserica unită știe prea bine un lucru: Nu din neinformație se repetă tentativa Vaticanului de-a o desbrăca de drepturile și de originalitatea ei românească, cum fine să precizeze dintr-o prea înțeleasă curtoazie „Unirea”, ci din tendința centralistă și uniformizatoare urmărită perseverent, cu mai multă sau mai puțină presiune și calculare a împrejurărilor, de către Vatican. Poate să-și mai retragă Vaticanul și de astădată mâna întinsă mângâietor spre sugrumare. Dar aceasta nu va fi o renunțare definitivă. Va aștepta un alt moment. Noi constatăm că oriunde tendința centralizatoare și uniformizatoare iese până la sfârșit biruitoare.

Numai un lucru poate ajuta bisericii unite: trezvia și îndrăzneala apăsată întru apărarea continuă și intransigentă a tuturor drepturilor și caracteristicilor sale, cu răzămarea puternică pe Biserica ortodoxă a neamului, întreținând în Vatican vie temeră ca la urma urmei are unde să scape de dragostea lui prea copleșitoare.

Și de fapt îi asigurăm pe bieții noștri frați primejdulți în ființa și drepturile lor: ușa spre adăpost la sânul mamei voastre, a Bisericii ortodoxe, vă stă deschisă.

## † Studentul teolog Vasile Suci

În 23 August s'a stins, răpus de o scurtă dar grea boală, eminentul student de an IV al Academiei teologice „Andreiane”, Vasile Suci, în casa părintească din Blaj.

Deplângem tinerețea și asiduitatea lui la studiu. Avea o înclinare deosebit de rară spre preocupările filosofice, umplând de mari nădejdi pe profesorii lui.

La înmormântare a participat un grup de studenți din Academia noastră în frunte cu profesorul Dr. Grigorie T. Marcu, cari și-au luat un emoționant rămas bun dela neuitatul lor coleg și elev.

Dumnezeu să-i așeze sufletul la veșnică fericire.

## Subscrieri la împrumutul reîntregirii

Arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia și Sibiu a subscris salariul pe o lună al tuturor slujitorilor ei, consilierii, profesorii ai Academiei și preoți, la împrumutul de reîntregire, în sumă de circa 4½ milioane lei.

## Pe pământ basarabean și transnistrian

M. Sa Regele Mihai I și Mareșalul Ion Antonescu, — după ce trupele germano-române au curățat Basarabia de hoardele bolșevice, ear dincolo de Nistru flutură tricolorul nostru, alături de culorile naționale germane și italiene, — au vizitat orașul Tighina, de unde automobilul regal, urmat de automobilele suitei, s'a îndreptat spre Tiraspol, Suveranul dorind să viziteze așezările românești din Transnistria, desrobite de ostașii Săi. La Tiraspol, o delegație de transnistrieni, urmași ai răzeșilor Mareului Ștefan Vodă, a întâmpinat pe M. Sa cu pâine și sare. Delegații sânt conduși de primarul Torpan și Dr. Smochină. Guvernatorul, profesorul Alexianu, exprimă bucuria transnistrienilor de a vedea în mijlocul lor, pe pământ moldovenesc, pe Regele Românilor. Suveranul a stat de vorbă îndelung cu românii localnici, interesându-se de viața lor de mucenici de sub stăpânirea iudeo-bolșevică.

Suveranul și Mareșalul s'au oprit apoi la un aerodrom, unde au fost decorați ofițerii aviației cari s'au deosebit în luptele aeriene.

La Tighina, în catedrală, M. Sa a asistat la întreaga slujbă a mormântării eroului comandor Alexandru Popișteanu, căzut cu glorie după ce a doborât șase avioane de-a-le roșilor.

A doua zi M. Sa Regele și Mareșalul Antonescu, pe șoseaua Tiraspol-Odesa, au intrat în zona recent cucerită de trupele române, în apropierea frontului. Avioane de bombardament dușmane și-au făcut apariția deasupra postului unde se afla Regele și Mareșalul. M. Sa a urmărit cu desăvârșit calm sborul avioanelor bolșevice. Câteva salve din tunurile antiaeriene românești și bombardierul bolșevic coboară repede spre pământ. După câteva minute, comandantul unității raportează: „Majestate, cele trei avioane bolșevice au fost doborâte de artileria noastră antiaeriană”. Unul din avioanele căzute chiar în fața ochilor M. Sale Regelui, celelalte două tot în liniile noastre.

Cerc preoțesc. — A doua ședință a cercului preoțesc Gârbova, protopopiatul Mercurea, s'a ținut în parohia Cunța la 3 August 1941. Biserica, în haină de sărbătoare, încă dela primul sunet de clopot a început să primească creștinii pioși ai parohiei, mulțumiți de sosirea în mijlocul lor a soborului de preoți.

Sf. liturghie imploară pronică cerești ajutorul Crucii împotriva lui Antihrist, și aduce rugăciuni de deslegare a tuturor soldaților căzuți la datorie. A urmat apoi predica Păr. Ioan Popa-Boz, pornind dela cuvintele Ev. Ioan: „Agonișiți-vă nu măncarea pieritoare, ci măncarea ce rămâne spre viața veșnică și pe care vă va da-o Fiul Omului”, (Ioan 6, 27).

După cântarea întreită: „Fie numele Domnului” Păr. Ioan I. Popa din Reciu a vorbit credincioșilor despre: — *Cruciada anticomunistă*, — arătând superioritatea creștinismului care-și trimite razele binefăcătoare și de mângâiere prin soldații creștini spre eliberarea fraților de sub tirania roșie a comunismului.

Sf. slujbă s'a sfârșit cu oficierea unui parastas și două deslegări. — Pr. Ioan I. Popa.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul  
**Telegraful Român**

## Știri din război

Primim, de undeva, de pe frontul război, următoarele:

Vremea este caldă, dar când plouă, ne chinuim cu drumurile, ce nu se pot descrie de rele ce sânt. Poporul sărac, bisericile distruse, sau făcute săli de cinematograf. Oamenii au pus acum în vârful bisericilor cruci de lemn, — clopotnițele au fost dărâmate și crucile luate de multă vreme.

Multe biserici au fost transformate în cluburi, cu scenă în locul altarului, ear pereții plini de stele roșii. Și e de mirat: oamenii au scos, după 23 de ani, odăjdii, icoane, prapori, care toate au fost ascunse de cei bătrâni. La slujbele religioase, ce le țin preoții noștri, lumea plânge; n'a uitat însă cântările bisericesti. Aici, în satul în care sântem, este un preot în vârstă de 80 de ani; a fost dus în Siberia, de unde nu de mult i-au dat drumul, fiind prea bătrân, și a venit acasă; a ținut o slujbă religioasă împreună cu preotul nostru. Copiii se botează cu sutele, fiindcă dela 17—18 ani în jos sânt toți nebotezați.

Comuniștii aveau o școală primară cu zece clase; la terminare se făcea armata și apoi tineretul mergea direct la universitate. Deci tineretul învăța *nemfeste și franțuzește*, începând cu clasa a 5-a. În schimb satele sânt în preajma dărării, fiindcă oamenii nu au cu ce să repare casele. Lucrau, bărbați și femei, la kolhozuri, ear copiii erau păziți de bătrâne. Primeau mâncarea, odată pe zi, dela cazan, restul trebuiau să-l procure din traistă.

Pentru fiecare zi lucrată primeau de cap 200 grame de grâu, dacă recolta era bună mai primeau și ceva porumb. Ceice țineau găini, trebuiau să dea statului cel puțin 100 de ouă pe an; dacă nu aveau, trebuiau să le cumpere dela alții. Cine avea o vacă, era dator să aducă o anumită cantitate de lapte. Haine și încălțăminte nu puteau să-și cumpere, neavând cu ce. Ca să cumpere două perechi de ghete, trebuiau să vândă o vacă. Învățătorii erau, în majoritate, jidovi; ear fenomenele naturii se tălmăceau „științific”, în scop ca tineretul să fie ținut cât mai departe de ideea de Dumnezeu...

Noi luptăm foarte dărz în fața Odesei. Este cea mai mare luptă care a avut-o până acum, pe tot frontul. Se luptă de ambele părți cu toate armele. Rușii mai bombardează în plus cu hidroavioane și frag cu artileria grea de pe vasele de război. Mult însă nu va mai dura; câteva zile. Pe aici sunt niște călduri tropicale. Temperatura ajunge la ameazi la 65 grade iar noaptea este foarte frig. Să scăpăm de aici, teferi, apoi venim probabil în țară.

L. G. Pr.

## INFORMAȚIUNI

Dela Universitatea Cluj-Sibiu. Inscriserea candidaților la examenul de admitere se face între 1—10 Octomvrie 1941. Se cer actele: diplomă de bacalaureat, extras de naștere, certificate de origine etnică și de sănătate, certificat că a prestat în vară muncă de jolos obștesc, recipisă de taxa examenului de admitere (100 lei). Inscriseri, la examenele ale studenților din anii I—VI, se fac între 15—25 Septembrie; ear inscrierea la facultate între 1—31 Octomvrie. Informațiuni la: Oficiul universitar.

Act de mulțămire. Oficiul parohial ortodox român din Teline, prot. Sighișoara, exprimă vii mulțămiri dlui Emil Brânduș, funcț. superior Câmpina, originar din Teline, pentru dăruirea a 2 icoane împărătești pictate pe tablă de lemn, în valoare de 7600 lei; credincioșilor: Maria Sârbu pentru dăruirea unui prapore de mort, în valoare de 3798 lei; Zaharie Constantin pentru o cruce de lemn pictată în valoare de 360 lei. — Pr. Al. Talabă-Teline.

Cel mai răspândit nume. Un profesor universitar suedez, Karlson, constată că numele femenin, cel mai răspândit în

lume, este Ana. După socotelile profesorului, ar exista în lume 94 milioane de femei care poartă numele Ana.

Ori una, ori alta. Într-o revistă din străinătate citim următoarea caracterizare, făcută despre Rusia sovietică din partea unui fost ambasador al Germaniei la Moscova: „Nu știu, dacă am a face cu o casă de nebuni condusă de pușcăriași, ori de-o pușcărie condusă de nebuni”.

## ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 31 August 1941, va predica părintele prot. Mihail Neagu.

## Poșta redacției

Pr. S. G. în C.-B. Vi s'a răspuns din partea Administrației. Binevoii a răspunde cât mai curând, — alt fel numerele nu se mai păstrează.

Nr. 12.918/1941

1—3

## Concurs

La școala de aplicație de pe lângă școala normală de băeți „Andrei Șaguna” din Sibiu sunt vacante două posturi de învățători, pentru întregirea cărora se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Cei care doresc să ocupe aceste posturi, își vor înainta cererile însoțite de actele legale Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

Candidații trebuie să fie de confesiune ortodoxă.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 12.635/1941

(63) 2—3

## Concurs

Pentru ocuparea postului de pedagog la liceul ortodox român „Avram Iancu” din Brad, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Pedagogul va avea un salariu lunar dela stat brut de 4400 lei, locuință și întreținere în internatul liceului.

Cei care doresc să ocupe acest post își vor înainta cererea timbrată, însoțită de diploma și celelalte acte prevăzute în Statutul funcționarilor publici, Direcției liceului ortodox român „Avram Iancu” din Brad. Candidații trebuie să fie de confesiune ortodoxă.

Sibiu, 19 August 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 518/1941

(61) 2—3

## Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Purcărești, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Casă parohială corespondentă.
2. Folosința grădinii din jurul bisericii.
3. Sesiune parohială 6 jug. cad. fanaș.
4. 3 stânjini lemne de foc, fasonați în pădure.

5. Dreptul la pășunat cu 3 vite scutite de orice taxă.

6. 1 ferdelă grâu (20 litri) dela fiecare fum.

7. Stolele obișnuite în parohie.

8. La Bobotează taxe benevole.

9. Salariul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox-român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încredințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Sebeș-Alba, 8 August 1941.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului, în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană  
protopop